

Staatstoezicht op de Mijnen
Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

A en G van den Bosch B.V.
T.a.v. de heer

Staatstoezicht op de Mijnen

Bezoekadres

Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Postadres

Postbus 24037
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400
F 070 379 8455

info@sodm.nl
www.sodm.nl

Behandeld door

T 070

Ons kenmerk

20245204

Datum 22 januari 2021
Betreft Last onder Dwangsom voor VDB-GT-03

Geachte heer ,

Op 2 oktober 2020 heb ik A en G van den Bosch B.V. een vooraankondiging van een last onder dwangsom verstuurd omdat de verbuizing van productieput VDB-GT-03 sinds april 2019 niet voldoet aan de wettelijk voorgeschreven norm dat een boorgat wordt voorzien van een geschikte verbuizing. A en G van den Bosch B.V. heeft gebruik gemaakt van de gelegenheid om hierop een zienswijze te geven. Ik heb deze zienswijze meegenomen in mijn besluitvorming.

Ik stel vast dat A en G van den Bosch B.V. een put in gebruik heeft die niet voldoet aan artikel 69 van het Mijnbouwbesluit (hierna: Mbb). Dit is een overtreding. Om deze overtreding zo spoedig mogelijk te beëindigen, leg ik A en G van den Bosch B.V. hierbij een last onder dwangsom op.

Beëindiging van de overtreding

A en G van den Bosch B.V. dient de vastgestelde overtreding van artikel 69 van het Mbb zo spoedig mogelijk te beëindigen. Indien A en G van den Bosch B.V. de overtreding niet vóór 22 mei 2021 beëindigt, verbeurt zij een dwangsom van € 100.000,- voor iedere dag dat deze overtreding na deze datum blijft voortbestaan, waarbij het maximum van de dwangsom wordt gesteld op € 6.000.000,-.

1. Feiten en procedure

De feiten en procedure, voor zover hier van belang, zijn als volgt.

De put VDB-GT-03 is in 2009 door A en G van den Bosch B.V. aangelegd en de winning van aardwarmte geschiedt door gebruikmaking van de in 2015 verkregen winningsvergunning Bleiswijk 1b (kenmerk DGETM/EM/13181191).

Uit putmetingen van april 2019 bleek dat de verbuizing van de put VDB-GT-03 niet meer deugdelijk is omdat de verbuizing van de put op 676 m diepte op één plaats - en mogelijk op meerdere plaatsen - volledig gepenetreerd was.

Op 12 december 2019 heeft een veldinspectie plaatsgevonden door inspecteurs van Staatstoezicht op de Mijnen (rapportnummer INS-822, hierna: Veldinspectie). Tijdens deze veldinspectie bleek dat de rapportage van de putmetingen van VDB-

GT-03 niet naar Staatstoezicht op de Mijnen (hierna: SodM) gestuurd was. Ook hebben de inspecteurs van SodM geconstateerd dat er een obstructie in de put aanwezig is die niet verwijderd kon worden. Tevens bleek dat er na de putmetingen van april 2019 geen pomp meer is (terug) geïnstalleerd.

Op 20 december 2019 ontving SodM een e-mail met het rapport over de verrichte putmetingen van april 2019 (rapportnummer WPKD2019-RE068, hierna: Rapport).

Naar aanleiding van de informatie uit het Rapport en de Veldinspectie, heeft er op 31 januari 2020 een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden tussen SodM en de directeur van A en G van den Bosch B.V. Tijdens dit bestuurlijk gesprek is de geconstateerde overtreding besproken en heeft A en G van den Bosch B.V. de gelegenheid gehad om toelichting te geven. Tijdens dit gesprek is ten aanzien van de geconstateerde overtreding toegezegd dat de putten VDB-GT-03 en -04 verlaten zouden gaan worden. Ook heeft A en G van den Bosch B.V. tijdens het bestuurlijk gesprek toegezegd dat zij contact zou zoeken met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat in verband met het beëindigen van de reeds lopende winningsplanprocedure van VDB-GT-03 & -04.

Bij brief van 2 oktober 2020 heb ik A en G van den Bosch B.V. een vooraankondiging van een last onder dwangsom gestuurd, vanwege de constatering dat A en G van den Bosch B.V. artikel 69 van het Mbb overtrad. Bij brief van 20 oktober 2020 heeft A en G van den Bosch B.V. naar aanleiding van mijn voorgenomen besluit een schriftelijke zienswijze ingediend waarin door A en G van den Bosch B.V. werd aangegeven dat een nadere planning van de te nemen herstelwerkzaamheden zou worden toegestuurd.

Op 18 november 2020 heeft A en G van den Bosch B.V. bij SodM aangegeven dat het ongedaan maken van de overtreding ongeveer vier maanden in beslag zal nemen. Die stelling heeft zij onderbouwd met een stapsgewijze planning.

Op 4 januari 2021 heeft A en G van den Bosch B.V. een brief aan SodM gestuurd over de voortgang van de uit te voeren werkzaamheden om de overtreding ongedaan te maken (hierna: voortgangsbrief).

2. Norm

Wetgeving ten aanzien van eisen aan de verbuizing van een boorgat, is specifiek vastgelegd in artikel 69 van het Mbb.

Op grond van artikel 69 Mbb wordt een boorgat voorzien van een geschikte verbuizing. Ook dient elke serie van deze verbuizing over voldoende afstand te worden gecementeerd en daarna op deugdelijkheid te worden getest.

3. Overtreding

Mijn inspecteurs hebben geconstateerd dat A en G van den Bosch B.V. de volgende overtreding heeft begaan: de put VDB-GT-03 is niet voorzien van een geschikte verbuizing.

Ik heb tijdens de Veldinspectie en in het Rapport namelijk geconstateerd dat de verbuizing van put VDB-GT-03 op één, of mogelijk op meerdere plaatsen, volledig gepenetreerd is. Ik stel vast dat de put daardoor geen geschikte verbuizing meer heeft en dat A en G van den Bosch B.V. hiermee artikel 69 van het Mbb overtreedt.

Ook stel ik vast dat door het ontbreken van geschikte verbuizing, een fysieke barrière ontbreekt om vloeistoffen en/of gas uit de ondergrondse formaties van elkaar gescheiden - en dus onder controle - te houden. De vloeistoffen en/of het gas kunnen in andere formaties terecht komen (de zogeheten cross-flow) wat tot gevolg heeft dat de naastgelegen formaties (kunnen) worden vervuild en de drukregimes daarvan beïnvloed worden.

4. Handhaving

Als er sprake is van een overtreding van een wettelijk voorschrift, dan moet het bestuursorgaan dat bevoegd is om handhavend op te treden in de regel van deze bevoegdheid gebruikmaken. Dit vanwege het algemeen belang dat is gediend met handhaving. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag het bestuursorgaan afzien van handhavend optreden. Dit kan zich voordoen indien concreet zicht op legalisatie bestaat. Voorts kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat van optreden in die concrete situatie behoort te worden afgezien.

Met het Toezichtsarrangement Geothermie (hierna: TAG), gepubliceerd op 1 juli 2020, heb ik het handhavingsbeleid voor geothermie vastgesteld. Het TAG geeft richting aan de wijze waarop wettelijke voorschriften uitgelegd worden en belangen worden afgewogen. Zo wordt bij de belangenafweging bij de interventiekeuze naar aanleiding van een overtreding rekening gehouden met de ernst van de mogelijke gevolgen van de ongewenste situatie en het gedrag van de overtreder. Dit wordt verduidelijkt in de figuren 4, 5 en 6 van het TAG.

Aan de hand van het TAG stel ik vast dat voor deze overtreding door A en G van den Bosch B.V. een last onder dwangsom moet worden opgelegd. Hierna licht ik aan de hand van de ernst van de gevolgen en het gedrag van de overtreder toe, op welke wijze de keuze voor deze interventie tot stand is gekomen.

Ernst van de gevolgen

Aan de hand van figuur 4 van het TAG worden de gevolgen van een overtreding beoordeeld. De ernst van de gevolgen voor het milieu en grondwater die kunnen optreden door de overtreding van A en G van den Bosch B.V., zijn beperkt (nummer 2 in figuur 6 'de interventiematrix').

De reden daarvoor is dat de put VDB-GT-03 – voor zover bekend – een niet-zelfspuitende put is, als gevolg waarvan de kans klein is dat stoffen uit het warm water reservoir (zout water, aardgas, eventueel aardolie) niet onder controle gehouden (kunnen) worden. Daarnaast zijn de gevolgen van eventuele cross-flow tussen het reservoir en de formaties achter de gaten in de verbuizing beperkt.

Verder wordt verwacht dat de gevolgen voor het grondwater in de vorm van verzilting beperkt zijn omdat de penetratie(s) in de verbuizing van de put op grotere diepte beneden het grondwater zijn geconstateerd. Tevens is de verbuizing aan de buitenzijde gecementeerd, als gevolg waarvan (in beginsel) een barrière wordt gecreëerd en de kans op een lekpad naar de oppervlakte klein is.

Gedrag van de overtreder

Ook het gedrag van de overtreder is medebepalend voor de in te zetten interventie. In figuur 5 van het TAG staan de vier types gedrag. In het geval van A en G van den Bosch B.V. moet het gedrag worden gekwalificeerd als 'calculerend'.

De reden daarvoor is dat A en G van den Bosch B.V. tijdens het bestuurlijk gesprek heeft toegezegd om de overtreding te beëindigen. A en G van den Bosch B.V. heeft pas recent maatregelen genomen om de overtreding ongedaan te maken.

A en G van den Bosch B.V. heeft in haar zienswijze naar voren gebracht dat de weergave van het bestuurlijk gesprek op dit onderdeel anders zou moeten worden weergegeven, omdat A en G van den Bosch B.V. van mening is dat de beslissing om de put te abandonneren niet is genomen omdat herstel en terugnemen in productie niet uitgesloten zou zijn. Ongeacht de weergave van feiten, ben ik van mening dat A en G van den Bosch B.V. herstelmaatregelen zal moeten nemen om de overtreding ongedaan te maken.

Ook heeft A en G van den Bosch B.V. in het verleden vaker waarschuwingen van SodM ontvangen. Zo is de laatste waarschuwing van augustus 2019 voor het niet voldoen aan rapportage verplichtingen. Ook vervalt A en G van den Bosch B.V. in het oude patroon door niet te rapporteren volgens de verplichtingen van de vergunning voor Bleiswijk 1b.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat A en G van den Bosch B.V. bekend is met de gevolgen van haar handelen, maar toch geen normconform gedrag vertoont. Zij neemt het risico van haar handelswijze op de koop toe. Om deze reden bestempel ik het gedrag van A en G van den Bosch B.V. als Calculerend.

Wanneer de (mogelijke) gevolgen van een overtreding beperkt zijn en het gedrag als calculerend wordt gekwalificeerd, geeft de interventiematrix uit het TAG (Figuur 6) aan dat bestuursrechtelijk kan worden opgetreden met een last onder dwangsom. Met onderhavig besluit geef ik daar gevolg aan. De reden daarvoor is dat ik de overtreding op een zo kort mogelijke termijn wil laten beëindigen.

Ten aanzien van de overtreding van het Mbb geldt dat ik op grond van artikel 132 van de Mijnbouwwet en artikel 5:32 van de Algemene wet bestuursrecht – in onderlinge samenhang gelezen – bevoegd ben om een last onder dwangsom op te leggen.

Ten aanzien van de genoemde bijzondere omstandigheden merk ik op dat ik ten aanzien van de overtredingen van A en G van den Bosch B.V. geen aanleiding zie

om af te zien van handhavend optreden. Mij zijn geen omstandigheden bekend dat er concreet zicht op legalisatie is.

Ik acht bovendien het belang van handhavend optreden ten aanzien van de overtredingen van het Mbb groter in verband met de bescherming van mens en milieu dan het belang van A en G van den Bosch B.V. om de overtreding langer te laten voortbestaan.

5. Beschrijving van de herstelmaatregelen

De vastgestelde overtreding kan worden beëindigd door het nemen van de volgende maatregel:

A en G van den Bosch B.V. dient de gebreken die geconstateerd zijn in rapportnummer INS822 en WPK2019-RE068 te repareren, zodat de putintegriteit van de put VDB-GT-03 voldoet aan artikel 69 van het Mbb.

6. Hersteltermijn

Ik acht het van belang dat A en G van den Bosch B.V. de overtredingen zo snel mogelijk ongedaan maakt. In de zienswijze, de planning en de voortgangsbrief heeft A en G van den Bosch B.V. uiteengezet dat de herstelwerkzaamheden in totaal vier maanden zullen gaan duren en de volgende acties omvat:

- Indienen workover plan VDB03
- Goedkeuren workover plan
- Uitvoeren workover cleaning & logging VDB03
- Analyse resultaten workover
- Indienen workover plan corrigerende maatregelen
- Uitvoeren workover corrigerende maatregelen
- Productie hervatten (normal case scenario)

Ik heb bovenstaand plan en bijbehorend tijdspad beoordeeld en vind dit een redelijke termijn. Gelet hierop, geef ik A en G van den Bosch B.V. tot 22 mei 2021 om de overtreding ongedaan te maken.

7. Hoogte dwangsom

1. A en G van den Bosch B.V. verbeurt een dwangsom van € 100.000,- voor iedere dag vanaf 22 mei 2021 dat de overtreding van artikel 69 van het Mbb niet is beëindigd;

2. de totale dwangsom kan oplopen tot maximaal € 6.000.000,-.

De hoogte van de dwangsom is gebaseerd op het voordeel dat A en G van den Bosch B.V. heeft op het niet naleven van de wettelijke voorschriften.

8. Besluit

Op grond van het voorgaande besluit ik om, met het oog op de naleving van het Mijnbouwbesluit de volgende last onder dwangsom op te leggen:

A en G van den Bosch B.V. dient de gebreken die geconstateerd zijn in rapportnummer INS822 en WPK2019-RE068 te repareren, zodat de integriteit van de put VDB-GT-03 voldoet aan artikel 69 aan het Mijnbouwbesluit.

Indien hieraan niet voor 22 mei 2021 wordt voldaan, verbeurt A en G van den Bosch B.V. een dwangsom van € 100.000,- per dag met een maximum van € 6.000.000,-.

Met vriendelijke groet,

De Inspecteur-generaal der Mijnen,
namens deze,

Ir. B.D. Goense
Directeur Ondergrond en Boren

Mededeling

Tegen deze beslissing kan degene wiens belang daarbij rechtstreeks is betrokken binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van de beslissing waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet zijn gericht aan: de Inspecteur-generaal der Mijnen, Staatstoezicht op de Mijnen, Postbus 24037, 2490 AA 's-Gravenhage. U kunt uw bezwaarschrift ook digitaal indienen via info@sodm.nl